

โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างประเทศ

ณ มหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย ประเทศออสเตรเลีย
ระหว่างเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2549

สุนิดา คิวปุมชัย *

ในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2549 ที่ผ่านมานี้ ผู้เขียนได้เดินทางไปยังกรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย เพื่อสังเกตการณ์และช่วยสอนภาษาไทยให้นักศึกษาคณะเอเชียศึกษา (Faculty of Asian Studies) มหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย (Australian National University) โดยกิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างประเทศ (University Mobility in Asia and the Pacific-UMAP) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

ตลอดระยะเวลาของการเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ ผู้เขียนได้ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอนภาษาไทยให้แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย 3 ชั้นปี ประกอบด้วย นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 7 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 5 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 6 คน ทั้งนี้ ผู้เขียนมีภาระหน้าที่แตกต่างกันไปตามแต่ละชั้นปี กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1. ทบทวนบทสนทนาพื้นฐานที่นักศึกษาได้เรียนในชั้นเรียนหลักกับอาจารย์ประจำ โดยกำหนดสถานการณ์และบทบาทสมมติให้นักศึกษาได้ฝึกฝนบทสนทนาภาษาไทยในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ
2. ฝึกฝนการออกเสียงคำศัพท์ต่างๆ โดยใช้สัทศาสตร์ (Phonetics) เป็นเครื่องมือ
3. ฝึกฝนทักษะการพูดและการเขียน โดยเฉพาะโครงสร้างทางไวยากรณ์ และการสะกดคำศัพท์ต่างๆ ที่นักศึกษาได้ศึกษามาก่อนและใช้ผิด
4. สร้างสื่อการสอน เช่น นำคำศัพท์ในบทเรียนมาแต่งเป็นเรื่องสั้นให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการออกเสียงและจดจำคำศัพท์ บันทึกเทปเป็นสื่อให้นักศึกษาฝึกฝนทักษะการฟัง เป็นต้น
5. บรรยายและอธิบายแง่มุมต่างๆ ทางสังคมและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งโลกทัศน์ของคนไทยในยุคปัจจุบัน เช่น "สื่อมวลชนในสังคมไทย" "ชาวไทยเชื้อสายจีน" "วัยรุ่นไทยในยุคปัจจุบัน" เป็นต้น

* อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

ในการเรียนการสอนตลอดระยะเวลาเกือบ 3 เดือน ผู้เขียนได้ใช้ความรู้และความสามารถในการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติอย่างเต็มที่ และได้พัฒนาศักยภาพในการสอนมากขึ้น โดยผู้เขียนได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติและเรียนรู้เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษาชาติต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอาจารย์จินตนา แซนด์แลนด์ส (Mrs. Chintana Sandilands) ซึ่งเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ไทยศึกษาแห่งชาติ (The National Thai Studies Centre - NTSC) และประธานหลักสูตรไทยศึกษา (Thai Program) คณะเอเชียศึกษา (Faculty of Asian Studies) มหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย (Australian National University) นอกจากนี้ ยังถือเป็นการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในระดับนานาชาติ และเป็นการนาร่องให้เกิดเครือข่ายทางวิชาการระดับนานาชาติอีกด้วย

อนึ่ง ผู้เขียนสังเกตเห็นว่า การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติในประเทศออสเตรเลียในขณะนี้ต้องการการสนับสนุนจากรัฐบาลไทยมากกว่าที่เป็นอยู่ รัฐบาลควรพิจารณาสนับสนุนผู้มีความสามารถทางภาษาไทยให้ไปช่วยสอนภาษาไทยให้กับชาวต่างชาติในมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่ยังขาดแคลนบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนภาษาไทยสามารถยืนหยัดแข่งขันกับภาษาอื่นๆ ได้ อย่างไรก็ดี ผู้ที่จะไปสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติควรมีความรู้ทางสังคมไทย วัฒนธรรมไทย และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยและประเทศไทย รวมทั้งมีความรู้พื้นฐานทางภาษาอังกฤษด้วย เนื่องจากการเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้คำอธิบายเป็นภาษาอังกฤษบ้าง หากผู้สอนไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษเลย จะเป็นอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน อาจทำให้การสอนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

